ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΑΤΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Βρυξέλλες, 25.9.2017
JOIN(2017) 37 final

2017/0238 (NLE)

Κοινή πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συνολικής και ενισχυμένης συμφωνίας εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Η συνημμένη πρόταση αποτελεί το νομικό μέσο για τη σύναψη της συνολικής και ενισχυμένης συμφωνίας εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου (εφεξής «η συμφωνία»).

Οι σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και της Δημοκρατίας της Αρμενίας (Αρμενία) βασίζονται επί του παρόντος στη συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου 1999 για αρχική περίοδο δέκα ετών και ανανεώνεται αυτόματα.

Στις 29 Σεπτεμβρίου 2015, το Συμβούλιο εξέδωσε αποφάσεις με τις οποίες εξουσιοδότησε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας να διαπραγματευτούν συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ της ΕΕ και της Αρμενίας. Το Συμβούλιο τηρήθηκε ενήμερο σε όλα τα στάδια των διαπραγματεύσεων. Ζητήθηκε η γνώμη της Ομάδας «Ανατολική Ευρώπη/Κεντρική Ασία» και της επιτροπής εμπορικής πολιτικής. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερωνόταν επίσης χωρίς καθυστέρηση και άμεσα καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων.

Οι διαπραγματεύσεις για τη σύναψη της συμφωνίας άρχισαν στις 7 Δεκεμβρίου 2015 και το κείμενο της συμφωνίας μονογραφήθηκε στις 21 Μαρτίου 2017.

2. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1 Σκοπός και περιεχόμενο της συμφωνίας

Η νέα συμφωνία χαρακτηρίζεται από συνολικό πεδίο εφαρμογής το οποίο καλύπτει θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες και άπτονται των συμφερόντων της ΕΕ και αντικατοπτρίζει το τρέχον ευρύ φάσμα συνεργασίας τόσο σε οικονομικούς, εμπορικούς και πολιτικούς τομείς όσο και σε τομεακές πολιτικές. Η συμφωνία αναπτύσσει περαιτέρω τους εν λόγω τομείς, παρέχοντας με αυτόν τον τρόπο μακροπρόθεσμη βάση για περαιτέρω ανάπτυξη των σχέσεων ΕΕ-Αρμενίας. Με την ενίσχυση του πολιτικού διαλόγου και τη βελτίωση της συνεργασίας σε ευρύ φάσμα τομέων, η συμφωνία θέτει τα θεμέλια για αποτελεσματικότερες διμερείς σχέσεις με την Αρμενία.

Η συμφωνία περιλαμβάνει τις τυποποιημένες πολιτικές ρήτρες της ΕΕ σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα διεθνή ποινικά δικαστήρια, τα όπλα μαζικής καταστροφής, τα φορητά όπλα και τον ελαφρύ οπλισμό και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Περιλαμβάνει επίσης διατάξεις σχετικά με τη συνεργασία σε τομείς όπως οι μεταφορές, η ενέργεια, η υγεία, το περιβάλλον, η κλιματική αλλαγή, η φορολογία, η εκπαίδευση και ο πολιτισμός, η απασχόληση και οι κοινωνικές υποθέσεις, οι τραπεζικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες, η βιομηχανική πολιτική, η γεωργία και η αγροτική ανάπτυξη, ο τουρισμός, η έρευνα και η καινοτομία, καθώς και η εξόρυξη. Επιπλέον, καλύπτει τη νομική συνεργασία, το κράτος δικαίου, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, καθώς και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς.

Η συμφωνία περιέχει εκτενή τίτλο περί εμπορίου, με σημαντικές δεσμεύσεις σε διάφορους τομείς της εμπορικής πολιτικής. Οι δεσμεύσεις αυτές θα βελτιώσουν τους όρους των διμερών εμπορικών συναλλαγών μεταξύ της ΕΕ και της Αρμενίας, λαμβανομένων πλήρως υπόψη των υποχρεώσεων της Αρμενίας ως μέλους της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης. Θα εξασφαλίζουν καλύτερο κανονιστικό περιβάλλον για τους οικονομικούς φορείς σε τομείς όπως το εμπόριο υπηρεσιών και αγαθών, η σύσταση και η λειτουργία επιχειρήσεων, οι κινήσεις κεφαλαίων, οι δημόσιες συμβάσεις και τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, η βιώσιμη ανάπτυξη και ο ανταγωνισμός.

Μετά την έκδοση της απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας, η συμφωνία υπεγράφη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Δημοκρατία της Αρμενίας ως μικτή συμφωνία.

Σε ορισμένους τομείς, η συμφωνία έχει επίσης στόχο τη σταδιακή προσέγγιση της νομοθεσίας της Αρμενίας με το κεκτημένο της ΕΕ. Ωστόσο, δεν φθάνει μέχρι τη δημιουργία σύνδεσης μεταξύ της ΕΕ και της Αρμενίας.

2.2 Η νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση

Το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) σημείο iii) της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι, για τις συμφωνίες που δημιουργούν ειδικό θεσμικό πλαίσιο θεσπίζοντας διαδικασίες συνεργασίας, το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση για τη σύναψη της συμφωνίας μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Επιπλέον, το άρθρο 218 παράγραφος 8 δεύτερο εδάφιο της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, όταν η συμφωνία αφορά τομέα για τον οποίο απαιτείται ομοφωνία για τη θέσπιση πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όσον αφορά μέτρο το οποίο επιδιώκει συγχρόνως πολλούς στόχους ή έχει πολλές συνιστώσες που συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους, χωρίς ο ένας να είναι παρακολουθηματικός σε σχέση με τον άλλον, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, εφόσον είναι εφαρμοστέες διάφορες διατάξεις της Συνθήκης, ένα τέτοιο μέτρο πρέπει κατ' εξαίρεση να στηρίζεται στις αντίστοιχες νομικές βάσεις, εκτός αν οι διαδικασίες που προβλέπονται για κάθε νομική βάση είναι ασυμβίβαστες μεταξύ τους (υπόθεση C-490/10, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, ECLI: EU:C:2012:525, σκέψη 46).

Οι στόχοι και οι συνιστώσες της συμφωνίας αφορούν τους τομείς της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, της κοινής εμπορικής πολιτικής και της συνεργασίας για την ανάπτυξη. Αυτές οι πτυχές της συμφωνίας είναι άρρηκτα συνδεδεμένες χωρίς η μία να είναι παρακολουθηματική σε σχέση με την άλλη.

Η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας συνιστά τομέα στον οποίο απαιτείται ομοφωνία για την έκδοση πράξης της Ένωσης.

Η συμφωνία δημιουργεί θεσμικό πλαίσιο διότι οργανώνει διαδικασίες συνεργασίας μεταξύ της Αρμενίας και της ΕΕ.

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης πρέπει επομένως να είναι το άρθρο 37 της ΣΕΕ, το άρθρο 207 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 209 της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ και το άρθρο 218 παράγραφος 8 δεύτερο εδάφιο της ΣΛΕΕ. Δεν απαιτούνται πρόσθετες διατάξεις ως νομική βάση (βλ. υπόθεση C-377/12, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, ECLI: EU: C:2014:1903).

Αφού εξέτασε το κείμενο της συμφωνίας, η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος θεωρούν ότι η συμφωνία δεν καλύπτει τομείς που εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών και, ως εκ τούτου, δικαιολογούν, από νομική άποψη, η χρήση μικτής συμφωνίας. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι οδηγίες διαπραγμάτευσης εκδόθηκαν ενόψει μικτής συμφωνίας, το

κείμενο της συμφωνίας μονογραφήθηκε ως μικτή συμφωνία και, κατά συνέπεια, προτείνεται εν προκειμένω ως τέτοια για υπογραφή και σύναψη, τα μέρη της οποίας είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας και τα κράτη μέλη τους, αφενός, και η Δημοκρατία της Αρμενίας, αφετέρου.

2.3 Η αναγκαιότητα της προτεινόμενης απόφασης

Το άρθρο 216 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να συνάπτει συμφωνία με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, όταν το προβλέπουν οι Συνθήκες ή εφόσον η σύναψη συμφωνίας είναι αναγκαία για την επίτευξη, στο πλαίσιο των πολιτικών της Ένωσης, ενός εκ των στόχων που καθορίζονται από τις Συνθήκες, όταν προβλέπεται σε νομικά δεσμευτική πράξη της ΕΕ ή ενδέχεται να επηρεάσει κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους.

Οι Συνθήκες προβλέπουν τη σύναψη συμφωνιών όπως η προκειμένη, και συγκεκριμένα το άρθρο 37 της ΣΕΕ και τα άρθρα 207 και 209 της ΣΛΕΕ. Επιπλέον, η σύναψη της συμφωνίας είναι αναγκαία για την επίτευξη, στο πλαίσιο των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των στόχων που αναφέρονται στις Συνθήκες, μεταξύ των οποίων είναι η ενίσχυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η μη διάδοση όπλων μαζικής καταστροφής, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, το εμπόριο, η μετανάστευση, το περιβάλλον, η ενέργεια, η κλιματική αλλαγή, οι μεταφορές, η επιστήμη και η τεχνολογία, η απασχόληση και οι κοινωνικές υποθέσεις, η εκπαίδευση, η γεωργία.

2017/0238 (NLE)

Κοινή πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συνολικής και ενισχυμένης συμφωνίας εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 37,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 207 και 209, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) και το άρθρο 218 παράγραφος 8 δεύτερο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την κοινή πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας,

Έχοντας υπόψη τη συναίνεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ) του Συμβουλίου της …, η συνολική και ενισχυμένη συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου (εφεξής «η συμφωνία»), υπεγράφη στις 24 Νοεμβρίου 2017, με την επιφύλαξη της σύναψής της σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

(2) Η συμφωνία συνιστά σημαντικό βήμα προς την αυξημένη πολιτική και οικονομική παρουσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον Νότιο Καύκασο. Με την ενίσχυση του πολιτικού διαλόγου και τη βελτίωση της συνεργασίας σε ευρύ φάσμα τομέων, θα παρέχει τη βάση για αποτελεσματικότερες διμερείς σχέσεις με τη Δημοκρατία της Αρμενίας.

(3) Η συμφωνία θα πρέπει να εγκριθεί εξ ονόματος της Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η συνολική και ενισχυμένη συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου, εγκρίνεται εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το κείμενο της συμφωνίας επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ορίζει το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που εξουσιοδοτούνται να προβούν, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην κοινοποίηση που προβλέπεται στο

άρθρο 385 της συμφωνίας, προκειμένου να εκφραστεί η συναίνεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να δεσμευτεί από τη συμφωνία.

Άρθρο 3

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 240 της συμφωνίας, οι τροποποιήσεις της συμφωνίας μέσω αποφάσεων της υποεπιτροπής για τις γεωγραφικές ενδείξεις εγκρίνονται από την Επιτροπή εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν μπορούν να επιτύχουν συμφωνία ύστερα από ενστάσεις σχετικά με μια γεωγραφική ένδειξη, η Επιτροπή εγκρίνει αυτή τη θέση με βάση τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 57 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2012 για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων[1].

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 270 παράγραφος 2 πρώτη περίοδος της συμφωνίας, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εγκρίνει τη θέση της Ένωσης όσον αφορά τις τροποποιήσεις του παραρτήματος XI της συμφωνίας.

Για τους σκοπούς του άρθρου 270 παράγραφος 2 δεύτερη περίοδος της συμφωνίας, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να αντιταχθεί σε τροποποίηση ή διόρθωση του παραρτήματος XI που προτείνει η Δημοκρατία της Αρμενίας.

Άρθρο 5

1. Ονομασία που προστατεύεται δυνάμει του υποτμήματος 3 «Γεωγραφικές ενδείξεις» του κεφαλαίου 9 του τίτλου V της συμφωνίας μπορεί να χρησιμοποιείται από κάθε εμπορευόμενο που διαθέτει στο εμπόριο γεωργικά προϊόντα, τρόφιμα, οίνους, αρωματισμένους οίνους ή αλκοολούχα ποτά τα οποία είναι σύμφωνα με τις αντίστοιχες προδιαγραφές.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 301 της συμφωνίας, τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβάλλουν την προστασία που προβλέπεται στα άρθρα 297 έως 300 της συμφωνίας, είτε κατόπιν αιτήματος ενδιαφερόμενου μέρους είτε όχι.

Άρθρο 6

Η συμφωνία δεν ερμηνεύεται ως παρέχουσα δικαιώματα ή επιβάλλουσα υποχρεώσεις που μπορούν να προβληθούν άμεσα ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης ή των κρατών μελών.

Άρθρο 7

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της έκδοσής της. Η ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

[1] ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 1.